

Finansal Derinleşme ve Ekonomik Büyüme: Türkiye Örneği

Hülya Kanalıcı Akay¹, Uludağ Üniversitesi, TR
hulyakanalici@uludag.edu.tr

Nejla Adanur Aklan, Uludağ Üniversitesi, TR
adanurn@uludag.edu.tr

Mehmet Çınar, Uludağ Üniversitesi, TR
margele@uludag.edu.tr

Öz

Finansal derinleşme, finansal sistemin gelişmişlik derecesinin ve kullanılan araç çeşitliliğinin bir ölçüsüdür. Finansal sektörün ekonomi üzerinde olumlu etkilerinin olabilmesi, finansal gelişme ve derinleşmeye bağlıdır. Finansal derinleşme, finansal sistemlerin, etkin sermaye dağılımını sağlama ve tasarrufları harekete geçirme gibi fonksiyonları en iyi şekilde yerine getirmesi durumunda gerçekleşecektir. Bu durumda finansal sektörün ekonomik büyümeye katkısı da yüksek olacaktır. Finansal sektör ile ekonomik gelişme arasındaki ilişkiye dair çalışmaların tarihi hayli eskiye gider. İlk Schumpeter (1911) le gündeme gelen konu, Gurley ve Shaw (1955), Cameron vd. (1967), Goldsmith (1969), Mckinnon (1973), Shaw (1973) ve Fry (1978) ile yerleşiklik kazanmış bir literatür haline gelmiştir. Bu alandaki ilk katkılar, finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulmuşlardır. Bu çalışmada Türkiye’de finansal derinlik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek için 1960-2012 yıllık verileri kullanılmıştır. Çalışmada, kullanılan ekonomik büyüme değişkeni durağan iken diğer değişkenler durağan-dışıdır. Bu nedenle eştümleşme analizi için Pesaran’ın ARDL sınır testinin kullanılmasını gerekmektedir. Buna göre M2, toplam krediler ve özel sektöre verilen krediler ile ekonomik büyüme arasında uzun dönemli ilişki olduğu bulunmuştur. Değişkenler arasındaki nedenselliğin yönünü belirlemek için Toda ve Yamamoto (1995) dinamik nedensellik sınaması kullanılmıştır. Sonuçlar genel olarak finansal derinlikten ekonomik büyümeye doğru tek yönlü nedensellik olduğunu göstermektedir. Bu sonuç ilgili dönem için Türkiye’de arz öncüllü görüşün geçerli olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Derinlik, İktisadi Büyüme, Toda-Yamamoto Nedenselliği, Sınır Testi, ARDL
JEL: E44, O11, O16

Financial Deepening and Economic Growth: The Case of Turkey

Hülya Kanalıcı Akay², Uludağ University
hulyakanalici@uludag.edu.tr

Nejla Adanur Aklan, Uludağ University
adanurn@uludag.edu.tr

Mehmet Çınar, Uludağ University
margele@uludag.edu.tr

Abstract

Financial deepening is an indicator that shows the development of financial system and a wider choice of financial services. The role that the financial system plays in economic growth depends on financial development and deepening. Financial deepening refers to a financial system that provides an efficient allocation of capital and an increase in savings. In case of financial deepening, the relationship between financial development and economic growth would be stronger. The relationship between financial development and economic growth has received an attention since the work of Schumpeter (1911). Gurley and Shaw (1955), Cameron et al. (1967), Goldsmith (1969), Mckinnon (1973), Shaw (1973) and Fry (1978) are some of the classics of the literature. Early contributions have found a positive and meaningful relationship between financial development and economic growth. In order to reveal the relationship between financial deepening and economic growth in Turkey the 1960-2012 annual data are used. In this study, the economic growth variable is stationary while the other variables are non-stationary. Therefore, we have to use Pesaran et al (2001)'s ARDL bounds test for the cointegration analysis. Accordingly, we have been found that long-term relationships among M2/GDP, total loans/GDP and loans to the private sector/GDP on economic growth. To determine the direction of causality between variables Toda and Yamamoto (1995) dynamic causality test is used. Results generally show that from financial deepening to economic growth in unidirectional causality. These results reveal that opinion of priority supply is valid in Turkey for the relevant period.

¹ **Sorumlu Yazar:** Hülya Kanalıcı Akay, E-posta: hulyakanalici@uludag.edu.tr, İktisat Bölümü, Uludağ Üniversitesi 16059 Görükle, Bursa Tel: 0 532 674 29 46

² **Corresponding Author:** Hülya Kanalıcı Akay, E-Mail: hulyakanalici@uludag.edu.tr Department of Economics, Uludağ University, 16059 Görükle, Bursa Phone:0 532 674 29 46

Keywords: Financial Deeping, Economic Growth, Toda-Yamamoto Causality, Bounds Testing, ARDL
JEL: E44, O11, O16